

ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලය - 2012

---

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 තත්වගණනය කළ මතය

මෙම වාර්තාවේ 1.2 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් 2012 දෙසැම්බර් 31 දිනට ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලයේ මූල්‍ය තත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරීත්වය හා මුදල් ප්‍රවාහ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ අදහස් දැක්වීම

1.2.1 ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති (SLFRS /LKAS)

(අ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති අංක 16 (LKAS 16)

(i) ස්ථාවර වත්කම් ගිණුමේ රු.17,000 ක් හා රු.224,280 ක් ලෙස දැක්වෙන පිළිවෙලින් ගම්පොළ හා බණ්ඩාරවෙල ප්‍රාදේශීය කාර්යාලවල ඉඩම්වල සාධාරණ අගය ගිණුම්වලට ගෙන නොතිබුණි.

(ii) රු.මිලියන 56.3 ක පිරිවැයට මිලදී ගන්නා ලද ප්‍රධාන කාර්යාලය හා ප්‍රාදේශීය කාර්යාලවල දැනට භාවිතයේ පවතින සම්පූර්ණයෙන් ක්ෂය කරන ලද වත්කම් ප්‍රත්‍යාගණනය කර ගිණුම්වලට ගෙන නොතිබුණි.

(ආ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති අංක 39 (LKAS 39)

1995 වර්ෂයේ සිට පොල්හේන තේ කම්හලෙන් ලැබිය යුතු රු.4,329,769 ක මුදලක් අයකර ගැනීමේ හැකියාව සැලකිල්ලට ගැනීමෙන් තොරව ගිණුම්වලට ගෙන තිබුණි.

1.2.2 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

- (අ) 2011 වර්ෂයේදී තේ නිෂ්පාදකයින්ගෙන් හා වෙළඳුන්ගෙන් ලැබී තිබුණු බලපත්‍ර අලුත්කිරීමේ ගාස්තු රු.7,233,260 ක් හඳුනාගැනීමෙන් හා ගිණුම්වල ගැලපීම් කිරීමෙන් තොරව සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ ඉදිරි වර්ෂය සඳහා ලැබුණු විලම්භිත අලුත්කිරීමේ ආදායමෙහි පැවතුණි.
- (ආ) කසළ තේ බෙදාහරින්නන්, තේ පැකට්කරුවන්, තේ අපනයනකරුවන් හා ගුදමවලින් 2011 වර්ෂය සඳහා 2010 වර්ෂයේදී ලැබුණු රු.5,621,928 ක් වූ ලියාපදිංචි ගාස්තු සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට ආදායමට ගැලපීමෙන් තොරව ලැබුණු අත්තිකාරම් ගිණුමේ පැවතුණි.
- (ඇ) කසළ තේ හා හරිත තේ බෙදාහරින්නන්ගෙන් 2013 වර්ෂය සඳහා 2012 වර්ෂයේදී ලැබුණු බලපත්‍ර ගාස්තු පිළිවෙලින් රු.2,870,000 ක් හා රු.8,992,795 ක් ඉදිරි වර්ෂය සඳහා ලැබුණු විලම්භිත අළුත්කිරීමේ ආදායම් ගිණුම යටතේ දක්වනු වෙනුවට ගෙවිය යුතු වෙළඳ ශේෂ යටතේ දක්වා තිබුණි.
- (ඈ) 2011 දෙසැම්බර් මාසය සඳහා අර්ථ සාධක අරමුදල සඳහා සේවක හා සේව්‍යා දායකය රු.1,350,250 ක් සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා වියදම් ලෙස ගිණුම්වලට ගෙන තිබුණු අතර ඒ අනුව සේවක අර්ථසාධක අරමුදල් වියදම් එම මුදලින් වැඩියෙන් දක්වා තිබුණි.
- (ඉ) 2010 හා 2011 වර්ෂවලදී පවත්වා තිබුණු වෙළඳ ප්‍රදර්ශන සඳහා සහභාගී වූ අයගෙන් ලැබුණු රු.1,464,094 ක් වූ අත්තිකාරම් වෙළඳ ප්‍රදර්ශන වියදමට ගැලපීමෙන් තොරව ගෙවිය යුතු ලෙස දක්වා තිබුණි.
- (ඊ) සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට තැන්පතු ලෙස අපනයනකරුවන් විසින් කලින් ගෙවන ලද තේ ප්‍රවර්ධන හා අලෙවි බදු ජංගම වගකීමක් ලෙස දක්වනු වෙනුවට හිමිකම් ලෙස ගිණුම්ගත කර තිබුණි. එම තැන්පතු පිළිබඳ විස්තර විගණනයට ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.

1.2.3 ලැබිය යුතු හා ගෙවිය යුතු ගිණුම්

පහත නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

- (අ) ජනතා වතු සංවර්ධන මණ්ඩලයෙන් (ජනවසම) ලැබිය යුතු ලෙස වර්ෂ 5 කට වැඩි කාලයක් දක්වා තිබූ රු.25,000,000 ක මුදලක් සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානය දක්වා අයකරගෙන නොතිබුණි. කෙසේ වුවද, අයකර ගැනීම සැක සහිත වූ හෙයින් මෙම මුදල සඳහා බොල් හා අඩමාන ණය යටතේ ප්‍රතිපාදනයක් කර තිබුණි. තවද, 2012 ජූනි 19 දින පවත්වන ලද පොදු ව්‍යාපාර පිළිබඳ කාරක සභා රැස්වීමට අනුව ජනවසමට අයත් රු.මිලියන 16 ක් වටිනාකම වූ හත්තන පිහිටි “සිලෝන් ටී මියුසියම්”හි අයිතිය ලබා ගැනීමට හා රු.මිලියන 8 ක ශේෂය කපා හැරීමට ජනවසම හා තේ මණ්ඩලය තීරණයකට එළඹ තිබුණි. කෙසේ වුවද, මෙම ක්‍රියාවලිය 2014 ජනවාරි 31 විගණන දිනය දක්වා සම්පූර්ණ කර නොතිබුණි.
ජනවසම සමග මෙම කරුණ අවසන් කිරීමට අයිතිය මාරුකිරීමේ ක්‍රියාවලිය ඉක්මන් කිරීම සඳහා අමාත්‍යාංශ නිලධාරීන් සමග රැස්වීම් කිහිපයකට මණ්ඩලය සහභාගී වූ බව මණ්ඩලයේ සභාපතිනිය විසින් දන්වා තිබුණි.
- (ආ) කම්හල් නවීකරණය හා නැවත වගා කිරීම සඳහා මණ්ඩලයේ අරමුදල් වලින් රු.2,669,759 ක සහනාධාරයක් තේ කම්හල්වලට හා වතු වලට මේ කාරණය සඳහා සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ ලබා දී තිබූ භාණ්ඩාගාර ප්‍රදාන ඉක්මවා මණ්ඩලය විසින් ලබා දී තිබුණි. මෙම මුදල භාණ්ඩාගාරයෙන් අයකර ගත නොහැකි වුවද, එය භාණ්ඩාගාරයෙන් ලැබිය යුතු මුදලක් ලෙස මණ්ඩලය ගිණුම්ගත කර තිබුණි.
- (ඇ) සුභසාධක සංගමයෙන් ලැබිය යුතු රු.261,383 ක අත්තිකාරමක් වර්ෂ 3 කට වැඩි කාලයක් අයකර නොගෙන පැවතුණ අතර සමාලෝචිත වර්ෂයේදී හෝ එය අයකර ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.
- (ඈ) දත්ත සැකසුම් ගාස්තු හා කාර්ය මණ්ඩල ගමන් වියදම් සඳහා වූ රු.53,602 ක ප්‍රතිපාදන වර්ෂ තුනකට වැඩි කාලයක් ජංගම වගකීම යටතේ දක්වා තිබූ අතර සමාලෝචිත වර්ෂයේදී හෝ අයකර ගැනීමට මණ්ඩලය විසින් කිසිදු පියවරක් ගෙන නොතිබුණි.

1.2.4 නීති, රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල නොවීම

විගණනයේදී නිරීක්ෂණය වූ නීති, රීති, රෙගුලාසි ආදියට අනුකූල නොවීමේ අවස්ථා පහත දැක්වේ.

නීති, රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට යොමුව	අනුකූල නොවීම
-----	-----
<p>(අ) (i) 1957 අංක 51 දරන තේ පාලන පනතේ 49 වගන්තිය හා 1975 අංක 14 දරන ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩල නීතියේ 25 (3) වගන්තිය</p>	<p>අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය ලබානොගෙන සහ පනත් වලට අනුව රජයේ ගැසට් පත්‍රයේ ප්‍රසිද්ධ නොකර, 2010 ජූලි 29 දින අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල තීරණය අනුව 2011 සිට ලියාපදිංචි ගාස්තු, ලියාපදිංචිය අළුත් කිරීමේ ගාස්තු හා බලපත්‍ර ගාස්තු සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයකින් වැඩි කර තිබුණි.</p> <p>මෙම කරුණ දැනටමත් නීතිපතිවරයා වෙත යොමුකර ඇති බව මණ්ඩලයේ සභාපතිනිය දන්වා තිබුණි.</p>
<p>(ii) 1975 අංක 14 දරන ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩල නීතියේ 13 හා 14 වගන්ති</p>	<p>සෙස් අරමුදල පිහිටුවීම හා ක්‍රියාත්මක කිරීම පනතේ විධිවිධාන අනුව සිදුකර නොතිබුණි.</p> <p>පනත සංශෝධනය සඳහා අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය ලබා දී ඇති බවත් ඒ අනුව පනතට සිදුකළ යුතු අවශ්‍ය සංශෝධන ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා උප කමිටුවක් පත්කළ බවත් සභාපතිනිය දන්වා තිබුණි.</p>
<p>(ආ) 2006 අංක 10 දරන දේශීය ආදායම් පනතේ 132 වගන්තිය</p>	<p>තේ ප්‍රවර්ධන අංශය සඳහා පත්කරන ලද ව්‍යාපෘති උපදේශකවරයෙකුගෙන් උපයන විට ගෙවීම් බදු අඩුකර දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුවට ප්‍රේෂණය කර නොතිබුණි.</p>

(ඇ) රජයේ මුදල් රෙගුලාසි

(i) මුදල් රෙගුලාසි 507

මුදල් රෙගුලාසි උපදෙස් ප්‍රකාරව සමීක්ෂණ මණ්ඩල වාර්තාවලට පොත් ශේෂයන් හා වටිනාකම් ඇතුළත් කර නොතිබුණි. එබැවින් පොත්වල සටහන් කර තිබූ ප්‍රමාණයන් හා භෞතිකව තිබූ ශේෂයන් අතර වෙනස්කම් සමීක්ෂණ මණ්ඩල වාර්තාවල දක්වා නොතිබූ අතර සමීක්ෂණ මණ්ඩලයෙන් අපේක්ෂිත අරමුණු ඉටු වී නොතිබූ බව නිරීක්ෂණය විය.

(ii) මුදල් රෙගුලාසි 676 (2)

රෙගුලාසි පිළිපැදීමෙන් තොරව කාර්යාල දැන්වීම් 09 ක් භාෂාත්‍රයෙන් ප්‍රසිද්ධ කර නොතිබූ අතර කාර්යාල දැන්වීම් 07 ක් එක් භාෂාවකින් පමණක් අවස්ථා එකකට වැඩි ගණනකදී ප්‍රසිද්ධ කර තිබුණි.

(ඈ) 1978 දෙසැම්බර් 12 දිනැති අංක 842 දරන භාණ්ඩාගාර චක්‍රලේඛය

චක්‍රලේඛ උපදෙස් ප්‍රකාරව ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනය යාවත්කාලීන කර විධිමත්ව පවත්වා නොතිබුණි.

ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනය යාවත්කාලීන කරමින් පවතින බව මණ්ඩලයේ සභාපතිනිය විසින් දන්වා තිබුණි.

(ඉ) රාජ්‍ය පරිපාලන චක්‍රලේඛ

(i) 1990 ඔක්තෝබර් 10 දිනැති අංක 41/90

මෝටර් වාහනවල ඉන්ධන පරිභෝජනය මාස 6 කට වරක් පරීක්ෂා කර නොතිබුණි.

(ii) 2008 ජූනි 26 දිනැති අංක 14 /2008

වක්‍රලේඛ උපදෙස් වලට පටහැනිව 2011 දෙසැම්බර් සිට 2012 මැයි දක්වා මණ්ඩලයේ සභාපතිනියට මාසික ප්‍රවාහන කුලී ලෙස රු.75,000 ක දීමනාවක් ගෙවා තිබුණි.

දීමනාව සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුමැතිය ලබා දී ඇති බව මණ්ඩලයේ සභාපතිනිය දන්වා තිබුණි.

(ඊ) 2006 මාර්තු 01 දිනැති අංක 09 දරන ජාතික ප්‍රසම්පාදන නියෝජිතයන්ගේ වක්‍රලේඛය

(i) රු.මිලියන 6.28 ක් වටිනා ගොඩනැගිලි අලුත්වැඩියා කිරීමේ කොන්ත්‍රාත්තුව සඳහා ප්‍රසම්පාදන පරිපාටිය අනුගමනය කර නොතිබුණි.

(ii) ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ (යොමුව 3.4) පිළිපැදීමෙන් තොරව රු.මිලියන 4.68 ක් වූ ලී බඩු මිලදී ගැනීම සඳහා වූ කොන්ත්‍රාත්තුව ලියාපදිංචි නොවූ සැපයුම්කරුවන්ට ප්‍රදානය කර තිබුණි.

(iii) ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශවලට (යොමුව 2.4) පටහැනිව රු.මිලියන 6.5 ක් වටිනා මෝටර් වාහනයක් මිලදී ගැනීම සඳහා ප්‍රසම්පාදන කමිටුවේ අනුමැතිය ලබා ගැනීමට පෙර රු.500,000 ක අත්තිකාරමක් ගෙවා තිබුණි.

රේගු බදු වැඩිවන හෙයින් රු.මිලියන 2 ක් ඉතිරි කර ගැනීම සඳහා ක්ෂණිකව මෝටර් වාහනයක් මිලදී ගත් බවත් ප්‍රසම්පාදන කමිටුව සාකච්ඡා කර අනුමැතිය විධිමත්ව ලබා ගැනීමට හැකිවන පරිදි ඊට පෙර අත්තිකාරම් ගෙවීමට එකඟ වූ බවත් මණ්ඩලයේ සභාපතිනිය දන්වා තිබුණි.

2. මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අනුව, 2012 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මණ්ඩලයේ මෙහෙයුම් කටයුතුවලින් වූ ප්‍රතිඵලය රු.11,390,437 ක ශුද්ධ උනන්දුවක් වූ අතර, ඊට ප්‍රතිරූපව ඉකුත් වර්ෂයේ ශුද්ධ අතිරික්තය රු.10,859,989 ක් වූයෙන් මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයේ රු.22,250,426 ක පිරිහීමක් දැක්වුණි. සමාලෝචිත වර්ෂයේ මණ්ඩලයේ බලපත්‍ර ගාස්තු, ලියාපදිංචි හා අළුත් කිරීමේ ආදායම අඩුවීම හා පරිපාලන සහ මෙහෙයුම් වියදම් වැඩිවීම මෙම පිරිහීමට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වී තිබුණි.

2.2 කාර්ය සාධනය

2.2.1 මණ්ඩලයේ කටයුතු

මණ්ඩලයේ ප්‍රධාන කාර්යයන් වන ශ්‍රී ලංකාවේ තේ කර්මාන්තයේ කටයුතු ක්‍රමවත් කිරීම, ශ්‍රී ලංකාවේ සහ විදේශයන්හි “ලංකා තේ” අලෙවිකරණය හා ප්‍රවර්ධනය, තේ පිළිබඳ වෙළඳපොළ පර්යේෂණ හා තේ කර්මාන්තය සඳහා වෙළඳපොළ දැනුම ලබා දීම, තේ වෙළඳාමට අවශ්‍ය රසායනාගාර සහ තාක්ෂණ සේවා සැපයීම, තේ කොමසාරිස් අංශය, තේ අපනයන අංශය, තේ ප්‍රවර්ධන අංශය, විශ්ලේෂණාත්මක රසායනාගාරය සහ තේ රස පිරික්සීමේ ඒකකය මගින් සිදු කෙරේ.

(අ) තේ කර්මාන්තයේ කාර්ය සාධනය

මූල්‍ය ප්‍රකාශන හා විගණනයට ලබා ගත හැකි වූ දත්ත අනුව සමාලෝචිත වර්ෂය හා එයට සාපේක්ෂව ඉකුත් වර්ෂ 4 සඳහා තේ නිෂ්පාදනය හා ශ්‍රී ලංකාවෙන් තේ අපනයනය සහ තේ නිෂ්පාදනය වැඩි දියුණු කිරීම සහ තේ අපනයන ප්‍රවර්ධනය සඳහා මණ්ඩලය විසින් දරන ලද වියදම් පහත දැක්වේ.

වර්ෂය	ශ්‍රී ලංකා තේ නිෂ්පාදනය	තේ නිෂ්පාදනය වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා තේ මණ්ඩලය විසින් දරන ලද සංවර්ධන වියදම	ශ්‍රී ලංකා තේ අපනයනය (නැවත අපනයනය ඇතුළත්ව)	තේ අපනයනය වැඩි කිරීම සඳහා මණ්ඩලය විසින් දරන ලද ප්‍රවර්ධන වියදම	කිලෝග්‍රෑමයට නිෂ්පාදන පිරිවැය	කිලෝග්‍රෑමයක විකුණුම් මිල
	කිලෝග්‍රෑම් මිලියන	රු.	කිලෝග්‍රෑම් මිලියන	රු.	රු.	රු.
2008	318.7	3,644,246	319.8	109,358,718	231.49	310.81
2009	291.1	24,552,506	289.7	102,286,182	269.01	360.45
2010	331.4	10,394,094	324.4	58,843,391	313.17	370.61
2011	327.5	29,133,757	322.6	25,755,657	355.02	360.53
2012	328.4	23,669,759	319.9	36,021,266	ලබා දී නැත.	392.03

මේ සම්බන්ධයෙන් පහත සඳහන් නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

- (i) පෙර වර්ෂය සමග සැසඳීමේදී තේ ප්‍රවර්ධන වියදම රු.මිලියන 10.26 කින් වැඩි වී තිබුණද, තේ අපනයනය කිලෝග්‍රෑම් මිලියන 2.7 කින් අඩු වී තිබුණි.
- (ii) පෙර වර්ෂය සමග සැසඳීමේදී තේ නිෂ්පාදනය කිලෝග්‍රෑම් මිලියන 0.9 කින් පමණක් වැඩි වී තිබුණි.
- (iii) 2011 හා 2012 වර්ෂ සඳහා වාර්ෂික වාර්තා අනුව, විශේෂයෙන් කුඩා තේ වතු හිමියන්ගේ හා තේ කම්හල්වල ඵලදායීතාවය වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා තේ පර්යේෂණ ආයතනය , කුඩා තේ වතු සංවර්ධන අධිකාරිය සහ මණ්ඩලය එක්ව කම්හල් පදනම් කරගත් තේ සංවර්ධන වැඩසටහනක් සැලසුම් කරන ලදී. කුඩා තේ වතු හිමියන්ගේ ඵලදායීතාවය හා හරිත තේ කොළ පිළිබඳ කටයුතු කිරීම අධීක්ෂණය සඳහා මෙම වැඩ සටහන යටතේ ව්‍යාප්ති නිලධාරියකු (ක්ෂේත්‍ර සම්බන්ධීකරණ නිලධාරියකු) පත් කිරීමට සැලසුම් කරන ලදී. කෙසේ වුවද, මෙම කාර්යය සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානය දක්වා ක්‍රියාත්මක කර නොතිබූ බව නිරීක්ෂණය විය.
 මෙම වැඩ සටහන මාතර හා මතුගම ප්‍රාදේශීය කාර්යාලවල දියත් කළ බවත් කණ්ඩායම් වැඩ සම්බන්ධයෙන් ඇතැම් ප්‍රායෝගික දුෂ්කරතා හේතුවෙන් අනිකුත් ප්‍රාදේශීය කාර්යාලවල ක්‍රියාත්මක කළ නොහැකි වූ බවත් මණ්ඩලයේ සභාපතිනිය දන්වා තිබුණි.

(ආ) විදේශ වෙළඳ ප්‍රදර්ශන වලට සහභාගී වීම

විදේශ වෙළඳ ප්‍රවර්ධන කටයුතු මණ්ඩලය භාරගෙන තිබුණු අතර, ප්‍රධාන තේ ආනයන රටවල්වල පවත්වන ලද ජාත්‍යන්තර ආහාරපාන වර්ග වෙළඳ ප්‍රදර්ශනවලදී “පියෝ සිලෝන් ටී බ්‍රැන්ඩ්ස්” ප්‍රවර්ධනය සඳහා 2009 වර්ෂයේ සිට සෑම වර්ෂයක් වෙනුවෙන්ම අනුග්‍රාහකත්වය ලබා දී තිබුණි. 2009 සිට සහභාගීවන ලද විදේශ වෙළඳ ප්‍රදර්ශන සම්බන්ධ තොරතුරු පහත දැක්වේ.

	2012	2011	2010	2009
	-----	-----	-----	-----
මණ්ඩලය විසින් පවත්වන ලද ප්‍රදර්ශන සංඛ්‍යාව	17	15	18	25
සහභාගී වූ සමාගම් සංඛ්‍යාව	ලබා දී	94	101	81

නොතිබුණි.

(ඇ) ලියාපදිංචි කටයුතු

2009 වර්ෂය සිට එක් එක් වර්ෂය අවසානයේ පහත සඳහන් තේ නිෂ්පාදකයින් හා වෙළඳුන් ලියාපදිංචි කිරීම, සහතික කිරීම හා බලපත්‍ර නිකුත් කිරීම පහත දැක්වේ.

ලියාපදිංචි කිරීම හා බලපත්‍ර නිකුත් කිරීම	2012	2011	2010	2009
-----	-----	-----	-----	-----
	සංඛ්‍යාව	සංඛ්‍යාව	සංඛ්‍යාව	සංඛ්‍යාව
තේ දළ වෙළඳුන්	1982	1914	1866	1703
ක්‍රියාත්මක තේ කම්හල්	702	695	712	697
තේ අපනයනකරුවන්	383	363	347	325
තේ පැකට්කරුවන්	412	392	375	351
ආනයනකරුවන්	192	184	57	51
තේ ගබඩා	446	404	359	229
වෙළඳ නාමයන් (සිංහ ලාංඡනය)	98	99	96	94

(වාර්ෂික වාර්තා 2009 – 2012)

මේ සම්බන්ධයෙන් පහත සඳහන් නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

2012 වර්ෂය සඳහා වාර්ෂික වාර්තාව අනුව, පෙර වර්ෂය සමඟ සැසඳීමේදී කම්හල් නවීකරණය සඳහා සහනාධාර රු.මිලියන 8.2 කින් අඩු වී තිබුණු අතර ක්‍රියාත්මක නොවන කම්හල් 16 ක වැඩිවීමක්ද නිරීක්ෂණය විය.

(ඇ) තේ රස පිරික්සීමේ ඒකකයේ කටයුතු

තේ රස පිරික්සීමේ ඒකකය විසින් තේ අලෙවි කිරීම පිළිබඳ ඕනෑම අවස්ථාවක අවම තත්ත්ව ප්‍රමිතිය/ අයිඑස්ඕ 3720 තාක්ෂණය පවත්වා ගැනීම සහ පාරිභෝගික ඇසුරුම් සඳහා වෙළඳ නාම නිෂ්පාදනයන්ට සිංහ ලාංඡන සහතිකය (Lion Logo Certificate) නිකුත් කිරීම පුද්ගලික විකුණුම් හා සාප්පු විකුණුම් අධීක්ෂණය හා වලංගු කිරීම සඳහා එක් එක් වර්ෂය තුළදී සිදු කරන ලද තේ සාම්පල් පරීක්ෂා කිරීම් පහත දැක්වේ.

	2012	2011	2010	2009
	-----	-----	-----	-----
	සංඛ්‍යාව	සංඛ්‍යාව	සංඛ්‍යාව	සංඛ්‍යාව
තත්ත්ව පාලනය සඳහා තේ පරීක්ෂා කිරීම්				
- වෙන්දේසියට පෙර	299,770	151,767	164,336	130,007
- නැව්ගත කිරීමට පෙර	4,915	4,981	6,183	6,620
- ආනයනය කිරීමට පෙර	1,907	4,615	6,404	5,552
- ආනයනයට පසු	1,299	3,068	2,761	2,597
පෞද්ගලික විකුණුම් නාමාවලි තක්සේරු				
සහතිකය වලංගු කිරීම	6,632	5,255	5,025	11,523
සාප්පු විකුණුම් වලංගු කිරීම	1,768	1,550	1,470	1,349

(ඉ) විශ්ලේෂණාත්මක රසායනාගාර සේවා

අභ්‍යන්තරිකව තේ කොමසාරිස් අංශයෙන් හා බාහිරව තේ අපනයනකරුවන්, ආනයනකරුවන් හා නිෂ්පාදකයන්ගෙන් ලැබෙන සාම්පල සඳහා ගුණාත්මක තත්ත්ව ප්‍රමිති සහතික නිකුත් කිරීම මගින් තත්ත්ව ප්‍රමිති කළමනාකරණය වැඩි දියුණු කිරීමේ අරමුණද සමග පවත්වාගෙන යන විශ්ලේෂණාත්මක රසායනාගාර සේවය විසින් එක් එක් වර්ෂයේ තේ සාම්පල පරීක්ෂා කිරීම් හා උපයන ලද ආදායම් පහත පරිදි වේ.

වර්ෂය	පරීක්ෂා කරන සාම්පල සංඛ්‍යාව	ලද ආදායම රු.
2012	5,042	4,858,000
2011	7,933	6,071,200
2010	7,025	4,171,600
2009	7,679	3,787,900

(2009 -2012 වාර්ෂික වාර්තා)

මේ සම්බන්ධයෙන් පහත සඳහන් නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

- (i) පෙර වර්ෂය සමග සැසඳීමේදී සාම්පල පරීක්ෂා කිරීම සියයට 36.4 කින් අඩු වී තිබූ හෙයින් සාම්පල පරීක්ෂා කිරීමෙන් ලද ආදායම රු.මිලියන 1.2 කින් 2012 වර්ෂයේදී අඩු වී තිබූ බව විගණනයේදී නිරීක්ෂණය විය.

(ii) සාම්පල් පරීක්ෂා කිරීම සඳහා රසායනාගාරයේ සේවක උනන්දුවෙන් 2011 ඔක්තෝබර් සිට වර්ෂයක් සඳහා තේ පර්යේෂණ ආයතනයෙන් උපදෙස් හා සේවක සහායන් රසායනාගාරයේ ශුද්ධ ආදායමින් සියයට 50 ක් ගෙවීමේ පදනම මත හා මසකට උපදේශක ගාස්තු රු.30,000 ක් හා වෙනත් කාර්ය මණ්ඩලයට රු. 25,000 ක් ගෙවීම පදනම මත ලබාගෙන තිබුණි. 2011 හා 2012 වර්ෂවලදී උපදේශක ගාස්තු හා වෙනත් ගෙවීම් ලෙස පිළිවෙලින් රු.52,000 ක් හා රු.335,000 ක් ගෙවා තිබුණද, ප්‍රගති වාර්තා අනුව පරීක්ෂා කිරීම් විධිමත්ව සිදුකර නොතිබූ බව විගණනයේදී නිරීක්ෂණය විය. රසායනාගාරයේ ශුද්ධ ආදායමෙන් සියයට 50 ක්ද එකඟ වූ කාල පරිච්ඡේදය සඳහා ගෙවා නොතිබුණි.

කාර්යමණ්ඩල උනන්දුවක්ද ඇතිව සිදුකරනු ලබන කර්මාන්ත අවශ්‍යතාවයක් වන පරීක්ෂණ කටයුතු ඉටුකර ගැනීම සඳහා ගාස්තු ගෙවීමේ පදනම මත විද්‍යාඥයින් ලබා ගැනීමට 2011 සැප්තැම්බර් මාසයේදී තේ පර්යේෂණ ආයතනය සමඟ මණ්ඩලය අවබෝධතා ගිවිසුමකට එළඹ තිබුණු බව මණ්ඩලයේ සභාපතිනිය දන්වා තිබුණි. අවබෝධතා ගිවිසුම ප්‍රකාරව අරමුණු ඉටුකර නොගැනීම හේතුවෙන් අපේක්ෂිත පරිදි ආදායම උපයා නොතිබුණි.

2.2.2 තේ ප්‍රවර්ධන හා අලෙවි උපාය මාර්ග සඳහා බදු

2010 ඔක්තෝබර් 27 දින ප්‍රසිද්ධ කරන ලද ගැසට් නිවේදනය ප්‍රකාරව අපනයනය කරන ලද තේ කිලෝ ග්‍රෑම් එකකට රු.3.50 බැගින් 2010 නොවැම්බර් 01 සිට 2012 දෙසැම්බර් 31 දක්වා කාල පරිච්ඡේදය තුළ තේ ප්‍රවර්ධනය හා අලෙවි උපාය මාර්ග සඳහා තේ අපනයනකරුවන්ගෙන් රු.මිලියන 2,535.22 ක මුදලක් මණ්ඩලය විසින් රැස් කර ගෙන තිබුණි. මේ සම්බන්ධයෙන් පහත නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

(අ) විධිමත් සැලැස්මක් හා කළමනාකරණයක් නොතිබීමෙන් හා ප්‍රවර්ධන කටයුතු සිදුකිරීම ප්‍රමාදවීම හේතුවෙන් එම රැස් කරගත් රු.මිලියන 2,535.22 ක් වූ මුළු මුදලින් රු.මිලියන 120.62 ක් එනම්, සියයට 4.76 ක් පමණක් සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානය දක්වා ප්‍රවර්ධනය හා අලෙවි උපායමාර්ග සඳහා යොදාගෙන තිබුණි.

- (ආ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ ප්‍රවර්ධන හා අලෙවි උපායමාර්ග සඳහා රු. මිලියන 1,150 ක අයවැය ප්‍රතිපාදනයක් සලසා තිබුණි. තථ්‍ය බදු එකතුකිරීම රු.මිලියන 36.44 කින් ඉක්මවා තිබුණද සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී මෙයින් රු.මිලියන 36.02 ක් එනම් සියයට 3.13 ක් පමණක් උපයෝජනය කර තිබුණි.

- (ඇ) බදු රැස්කිරීමේ ප්‍රධාන අරමුණ තේ ප්‍රවර්ධන හා අලෙවි උපාය මාර්ග සඳහා යෙදවීම වුවද ප්‍රවර්ධන කාර්යයන් සිදුකිරීමේ ප්‍රමාදය හේතුවෙන් කෙටිකාලීන ආයෝජනවල එම මුදල් ආයෝජනය කර රු.මිලියන 211.48 ක මුදලක් පොලී ලෙස සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී උපයා තිබුණි.

- (ඈ) තේ වතුයායන් අතර වාර්ෂික තේ තරග පැවැත්වීමට රු.මිලියන 2.3 ක මුදලක් ප්‍රතිපාදනය කර තිබුණද, සැලසුම් කළ පරිදි මෙම කාර්යය සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී පවත්වා නොතිබුණි.

- (ඉ) 2010 ඔක්තෝබර් 27 දිනැති ගැසට් නිවේදනය අනුව කර්මාන්තයට උනන්දුවක් දක්වන පුද්ගලයින් විසින් සෑම වර්ෂ දෙකකට වරක් ප්‍රගතිය පිළිබඳ කාලීන සමාලෝචනයක් සිදු කළ යුතු නමුත් උනන්දුවක් දක්වන්නන් විසින් එවැනි සමාලෝචනයක් කළ බවට සාක්ෂි විගණනයට ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි. කෙසේ වුවද, සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා කෙටුම්පත් වාර්ෂික වාර්තාව අනුව, වැවිලි කර්මාන්ත ගරු අමාත්‍යවරයා විසින් කර්මාන්තයේ හා වෙළඳාමේ ප්‍රමුඛතා හා අපේක්ෂාවන්ට අනුකූල වන පරිදි ප්‍රවර්ධන හා අලෙවි කමිටුව (Promotion and Marketing Committee) ප්‍රතිසංවිධානය කර තිබුණු අතර 2013 අවසාන භාගය තුළදී දියත් කළ යුතු වූ නව උපායමාර්ගික අලෙවි සැලැස්මක් විධිමත්ව සකස්කිරීම සඳහා නව ප්‍රවර්ධන හා අලෙවි කමිටුව වගකිව යුතු වනු ඇත.

- (ඊ) නව අලෙවි කණ්ඩායම සඳහා ගෝලීය සංවිධානය පිළිබඳ යෝජිත ප්‍රවර්ධනාත්මක කාර්යය වෙනුවෙන් 2012 අගෝස්තු 02 දින රු.130,000 ක් වූ මාසික වැටුපකට ව්‍යාපෘති උපදේශකවරයකු කොන්ත්‍රාත් පදනම මත බඳවාගෙන තිබුණි. කෙසේ වුවද, මෙම කාර්යය

2013 සැප්තැම්බර් 30, විගණන දිනය දක්වා ක්‍රියාත්මක කර නොතිබුණු අතර 2013 අගෝස්තු 01 දින ව්‍යාපෘති උපදේශකවරයාද සේවයෙන් ඉවත් වී තිබුණි.

(උ) 2012 ජාත්‍යන්තර තේ කමිටු සංඛ්‍යා ලේඛන තොරතුරු ප්‍රකාශනයට අනුව, තුර්කිය, එක්සත් රාජධානිය, ඊජිප්තුව, මොරොක්කෝ හා ඇෆ්ගනිස්ථානය ලෝකයේ ප්‍රධාන තේ පරිභෝජනය කරන්නන් පස්දෙනා වේ. කෙසේ වුවද, සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ එම රටවල්වල කිසිදු ප්‍රවර්ධනාත්මක කාර්යයක් මණ්ඩලය විසින් සිදුකර නොතිබුණු බව නිරීක්ෂණය විය. ඉහත තොරතුරු ප්‍රකාශනය අනුව පසුගිය වර්ෂ හතර සඳහා “සිලෝන් ටී” වල තත්ත්වය අඛණ්ඩව තුන්වන ස්ථානයට වැටී තිබුණි. කෙසේ වුවද, ගෝලීය වෙළඳපොළ හසුකර ගැනීමට මණ්ඩලය විසින් විධිමත් ප්‍රවර්ධන සැලැස්මක් හඳුන්වා දී නොතිබුණි.

2.2.3 ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම අනුව කාර්යයන් ක්‍රියාත්මක නොකිරීම

සැලසුම් කළ පරිදි පහත සඳහන් කාර්යයන් සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී සිදුකර නොතිබුණි.

කාර්යය -----	ඇස්තමේන්තු කළ මුදල -----
	රු. මිලියන
පූර්ව පසු වෙන්දේසි ක්‍රියාවලිය ස්වයංක්‍රීය කිරීම	60
චක්‍රීය අරමුදල යටතේ පහසු ණය යෝජනා ක්‍රමය	10
පසු අස්වනු හානි අවම කිරීම	20

වෙන්දේසි වැඩ සටහන ස්වයංක්‍රීය කිරීම කොළඹ තේ වෙළඳ සංගමය මගින් සිදුකිරීමට යෝජනා කළ බව මණ්ඩලයේ සභාපතිනිය විසින් දන්වා තිබුණි. කෙසේ වුවද, ප්‍රතිපත්තිමය තීරණයක් අනුව මෙම වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කර නොතිබුණි. චක්‍රීය අරමුදල යටතේ පහසු ණය යෝජනා ක්‍රමය ක්‍රියාත්මක කර තිබූ අතර සමිති සංවිධාන 09 ක් සඳහා රු.මිලියන 05 ක් වැයකර තිබුණි. පසු අස්වනු හානි අවම කිරීමේ වැඩ සටහන අරමුදල් නොමැති වීම හේතුවෙන් ක්‍රියාත්මක කර නොතිබුණි.

2.3 මානව සම්පත් කළමනාකරණය

මණ්ඩලය විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද තොරතුරු අනුව 2012 දෙසැම්බර් 31 දිනට මණ්ඩලයේ සේවක සංඛ්‍යා තත්ත්වය පහත දැක්වේ.

තනතුර	අනුමත සේවක සංඛ්‍යාව	තථ්‍ය සේවක සංඛ්‍යාව	පුරප්පාඩු	අතිරික්ත තනතුරු
ජ්‍යෙෂ්ඨ මට්ටම	04	03	01	-
ද්විතියික මට්ටම	27	23	12	04
තෘතියික මට්ටම	193	155	40	06
ප්‍රාථමික මට්ටම	76	69	07	-
එකතුව	300	250	60	10

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

- (i) 2011 දෙසැම්බර් 01 දිනැති අංක ඩීඑම්එස්/සී/2/02/62 දරන කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුවෙන් ලද ලිපියට අනුව, සේවක සංඛ්‍යාව 300 ක් අනුමත කර තිබූ අතර , අතිරික්ත තනතුරු 10 ක් එම අවස්ථාවේ සේවයේ යෙදී සිටි සේවකයන්ට පෞද්ගලික වනසේ අනුමත කර තිබුණි. අධ්‍යක්ෂ (පරිපාලන හා මුදල්) නියෝජ්‍ය / සහකාර අධ්‍යක්ෂ (තොරතුරු තාක්ෂණය) , නියෝජ්‍ය හා සහකාර තේ කොමසාරිස්වරු ,තාක්ෂණ සහකාර (රසායනාගාර) ආදී තනතුරු ඇතුළත්ව 2012 දෙසැම්බර් 31 දිනට පුරප්පාඩු 60 ක් විය.
- (ii) සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී රු.803,483 ක් වැය කරමින් මණ්ඩලයේ පුරප්පාඩුවක් සඳහා ත්‍රෛභාෂාවෙන් දැන්වීම් 13 ක් පුවත්පත්වල පළ කර තිබුණි. ඉහත දැන්වීම් දහතුනෙන් රු.151,782 ක් වූ දැන්වීම් දෙකක් දෝෂ සහිතව පළ කර තිබූ අතර කිසිදු ඉල්ලුම්කරුවෙකු තෝරා නොගැනීම හේතුවෙන් රු.317,296 ක් පිරිවැය වූ තවත් දැන්වීම් හයක් එල රහිත වී තිබුණි.

2.4 වත්කම් කළමනාකරණය

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

- (අ) තේ කොමසාරිස් අංශය විසින් පරිහරණය කරන ලද ගොඩනැගිල්ල 2002 දෙසැම්බර් 31 දින සිට හිස් වී තිබුණු අතර, පරිශ්‍රයේ අයිතිකරු වෙත තැන්පත් කරන ලද රු.මිලියන 2.4 ක කුලී අත්තිකාරම 2005 වර්ෂයේ සිට 2011 මැයි 30 දක්වා රු.මිලියන 2.8 ක මුදලක් වැය කරමින් තීරකවරයෙක් මගින් මණ්ඩලය විසින් අයකර ගෙන තිබුණි. කෙසේ වුවද පරිශ්‍රයේ අයිතිකරු විසින් ගොඩනැගිල්ලට වූ හානි වෙනුවෙන් හා 2003 ජනවාරි සිට සැප්තැම්බර් දක්වා කුලියට දීම සඳහා ගොඩනැගිලි භූමිය ප්‍රකෘති තත්ත්වයට පත් කිරීමට නොහැකි වීම වෙනුවෙන් සියයට 20 ක පොළිය හා සියයට 15 ක එකතු කළ අගය මත බදු සමග රු.මිලියන 4.9 ක වන්දි මුදලක් ඉල්ලමින් 2008 ඔක්තෝබර් මාසයේදී මණ්ඩලයට එරෙහිව තීරකවරයෙක් පත්කර තිබුණි. මණ්ඩලය මෙම නඩුවට එරෙහිව අභියාචනයක් කර ඇති අතර තීන්දුවක් අපේක්ෂාවෙන් තවමත් පවතී.

- (ආ) ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලයේ එක් එක් අංශයේ කටයුතුවලට සහාය වීම සඳහා “ Specialized Application ” මෘදුකාංගය හා ආශ්‍රිත දෘඩාංග සපයා සවි කිරීමට මණ්ඩලය විසින් 2009 දෙසැම්බර් 31 දක්වා පෞද්ගලික ආයතනයකට රු.9,038,930 ක මුදලක් ගෙවා තිබුණි. 2005 අප්‍රේල් 07 දින එළඹී දෙපාර්ශවයේ ගිවිසුම ප්‍රකාරව මෙම ජාල පද්ධතිය ගෙනැවිත් සවි කර භාර දීම දින 90 ක් තුළ නිම කිරීමට සැලසුම් කර තිබුණද, දෙපාර්ශවයේම අඩුපාඩු හේතුවෙන් , නිම කිරීමේ කාලය 2008 අප්‍රේල් 01 දින දක්වා අන්‍යෝන්‍ය එකඟතාවය මත දීර්ඝ කර තිබුණි. කෙසේ වුවද, මෙම කාර්යයේ රු.2,628,958 ක් වටිනා කොටසක් පමණක් නිම කර තිබූ බවත්, ඉතිරි වැඩ සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානය දක්වාත් නිම කිරීමෙන් තොරව කෙටිගෙන යන වැඩ යටතේ ගිණුම්වල දක්වා තිබුණු බවත් විගණනයේදී නිරීක්ෂණය විය.

(ඇ) පහත සඳහන් අත්තිකාරම් අරමුණු කළ කාර්යයන් සඳහා යොදාගැනීමෙන් තොරව ආපසු ගෙවා තිබුණි.

අත්තිකාරම් දිනය	කාරණය	මුදල	ආපසු ගෙවූ දිනය	අත රඳවා ගත් දින ගණන
-----	-----	-----	-----	-----
		රු.		
2012 ජනවාරි 30	පානයන් සඳහා FAO /IGG සියයට 50 ක්	100,000	2012 මාර්තු 02	31
2012 ඔක්තෝබර් 11	විවිධ වියදම්	20,000	2012 ඔක්තෝබර් 22	10
2012 ජූලි 18	සාම්පල 08 ක් විශ්ලේෂණය	16,800	2012 ඔක්තෝබර් 26	96

(ඈ) කැනඩාව, පෝලන්තය, ජර්මනිය හා බැංකොක් තානාපති කාර්යාලවල එකතුව රු.611,178 ක් වූ බැංකු ශේෂ වර්ෂ තුනකට වැඩි කාලයක් නිෂ්කාර්යව තිබුණි.

3. පද්ධති හා පාලන

විගණනයේදී නිරීක්ෂණය වූ පද්ධති හා පාලන පිළිබඳ නිරීක්ෂණයන් මුදල් පනතේ 13(7)(ඒ) වගන්තිය ප්‍රකාරව මාගේ විස්තරාත්මක වාර්තාව මගින් මණ්ඩලයේ සභාපතිවරයාගේ අවධානයට යොමු කරන ලදී. පහත සඳහන් පාලන ක්ෂේත්‍රයන් කෙරෙහි විශේෂ අවධානය යොමු විය යුතු වේ.

(අ) ඉන්වෙන්ට්‍රි පාලනය

(ආ) ගිණුම්කරණය

- (ඇ) ලැබිය යුතු හා ගෙවිය යුතු ගිණුම් ශේෂ
- (ඈ) ප්‍රවර්ධන කටයුතු
- (ඉ) ගිණුම් වාර්තා පවත්වාගෙන යාම